Benei Krónika

2009. szeptember-október **IV. évfolyam 23. szám**

Nemzetközi Castrum Bene (Benevár) Konferencia Mátrafüreden

A Castrum Bene Egyesület az 1989-ben Mátrafüreden tartott középkori vártörténeti konferencia után alakult meg. Elnöke Dr. Feld István az ELTE Régészettudományi Karának docense. Az egyesület rövid időn belül átlépte az országhatárt, és nemzetközivé vált, nevét pedig Mátrafüred váráról, a Benevárról (Castrum Bene) kapta.

20 év után újból a megalakulás helyszínén tartottak konferenciát 2009. szeptember 3-6-ig, amelynek résztvevői - régészek, történészek, művészettörténészek - Kelet-és Nyugat Európa számos országából érkeztek.

Megnyitó beszédében Dr. Feld István megemlékezett az első, 1989-ben tartott konferenciáról, majd előadásában Gerő László úttörő munkájáról, magyarországi tipológiai rendszeréről hallhattunk.

Gerő László építész nemcsak a magyarországi műemlékvédelem kiemelkedő egyénisége volt, akinek a budai királyi palota helyreállítását is köszönhetjük, de őt tekintik a hazai tudományos várkutatás megalapítójának is.

Tipológiája szerint az európai várfejlődés kezdetét az ún. földvárak alkották. A következő fejlődési fokozatot a (kőből épített) lakótornyok képviselték, bár soha nem fogalmazta meg azt a tézist, hogy egy vár építéstörténete egy lakótorony építésével kezdődött. 3. fokozat az ún. belsőtornyos várak voltak.(Tipológiai rendszerében kitüntetett szerepet kaptak a tornyok.) 4. fejlődési fokozat az ún. külsőtornyos várak, amelyek a 15. századtól épültek.

Gerő László 50 éve kidolgozott tipológiai rendszere ma már alig alkalmazható a kutatásban, de érdemei aligha vitathatók.

A 3 napos konferencia, amelynek rendezői - Castrum Bene Egyesület, Bükki Nemzeti Park Igazgatósága és az egri Dobó István Vármúzeum - rendkívül gazdag programokat kínált a résztvevőknek, tanulmányutakkal, német és angol nyelvű érdekes és izgalmas előadásokkal: pl.: 14.századi királyi várak Lengyelországban; Olasz rendszerű várépítészet; Grófi várak, kisnemesi várak; Erődített templomok Közép Európában; Benevár (Castrum Bene)....

A Benevár történetéről, kutatásáról Koller Bea régész előadását a következő cikkben olvashatják el részletesen.

A B.N.P.I. Mátrai Tájegysége a konferenciára rendbe tette a Benevár környékét, felújította az Egererdő Zrt. mátrafüredi erdészete által biztosított faanyagból a ciszterna (kút) fölé emelt fatornyot, valmint kihelyezett egy többnyelvű tájékoztató táblát.Társkiadóként részt vett a *Heves Megyei vártopográfia* című kötet kiadásában.

A konferenciát a város részéről Dr. Végh Attila alpolgármester, Mátrafüredet a SecondWind SE. elnöke dr. Mecseky Márton és Rostás Gabriella képviselték. A rendezvény mátrafüredi támogatói voltak: Egererdő Zrt., Palumbéli Józsefné, R.Gabriella, SecondWind SE. és a Tornyos Panzió.

R.G.

Castrum Bene

Benevár a mai Magyarország két legmagasabb pontját magában rejtő, az Északi- középhegység részét képező Mátra nevű hegység déli részén, a Somor- és Csatorna-patak által közrefogott Várbérc nevű kiemelkedésen fekszik. A 460-470 méteres magasságban elterülő, ma csupán alapfalaiban álló erősség a Gyöngyös városához tartozó Mátrafüred nevű településtől északra helyezkedik el, s a vidék egyik legrégebbi építményeként tartható számon, mely az utóbbi évtizedekben nem csak a magyar, de közép-európai várkutatás szimbólumává is vált.

Az első tudományos jellegű kutatások Kandra Kabos nevéhez fűződnek, kinek 1890-ben megjelent eredményei több turisztikai célú útikönyv alapjául szolgáltak. A várra, s az egykoron hozzá tartozó, vele azonos nevet viselő településre vonatkozó írott adatok átfogó vizsgálatát Draskóczy István végezte el 1988-ban megjelent munkájában. A közel egy évtizedet felölelő régészeti feltárások eredményeiről maga az ásató, Szabó J. József közölt több előzetes, összefoglalóbb jellegű tanulmányt (1984, 1986, 1990), ám a kutatásai teljes kiértékelésére, monografikus feldolgozására már nem vállalkozott. Így –többek között – az építéstörténet még nyitott kérdéseire készülő szakdolgozatomban szeretném megtalálni a választ.

Mátraalja, mely már a 11. századtól kezdve az Aba- nemzetség birtok- és szállásterülete volt, a Csobánka-ág tulajdonaként tűnik fel a 13. századi forrásokban. A vár lehetséges építtetőjét Csobánka ispán fia, János személyében kereshetjük, aki 1275-ben testvérével, Péterrel egyenlő arányban felosztja az apjuk által rájuk hagyományozott birtokokat, melynek eredményeképp Bene falu, a későbbi Gyöngyös városa, illetve néhány más kisebb település az ő tulajdonába került. Talán ekkor épülhetett fel maga Bene vára is, birtokainak központjaként.

A várra vonatkozó első adat 1301-ből származik, amikor is János három fia, Dávid, László és Sámuel hivatalos keretek közt felosztják egymás között örökölt javaikat. Az oklevél önmagában is kuriózumnak számít, hiszen olyan részletességgel ír le egy Árpád-kori várat, amely nemcsak hazai, de nemzetközi viszonylatban is ritka. Az ezt követő zavaros évtizedekben a Csobánkák Károly Róbert ellenségét támogatva szembekerültek a királlyal, aki megtorlásul 1327-ben megfosztotta őket birtokaiktól, várukat pedig hűséges hívének, Széchenyi Tamás erdélyi vajdának adományozta, kinek leszármazottjai egészen 1424-ig birtokolták azt. A vár további sorsa

ismeretlen, 1497-ben egy oklevél már, mint elhagyott vár említi. Az írott adatok alapján a vár történetében két nagyobb periódust különíthetünk el. Míg 1327-ig a Csobánkák egyetlen, minden bizonnyal reprezentatív funkciókkal bíró, és állandó lakhelyként szolgáló vára volt, addig Széchenyi Tamás idejében csak egy volt azon erősségek közül, melyet a magas rangban lévő család birtokolt.

A következő bekezdésben tekintsünk vissza a már fentiekben említett, 1301-ben íródott oklevélre, annak a várra vonatkozó tartalmára. A leírásból értesülünk egy a vár északi oldalán található palotáról, melyet a három fivér egymás között, egyenlő arányban oszt fel, három kisebb, valamint egy a vár közepén álló nagyobb fatoronyról, egy nagyszobáról, egy házról, egyéb kisebb melléképületekről, valamint a közös használatban maradt kapuról, s kápolnáról. A régészeti kutatás egyik fő célja természetesen az volt, hogy az imént felsorolt épületelemek feltárásra, illetve azonosítása kerüljenek, hiszen páratlan lehetőségnek bizonyult az oklevélben szereplő adatok régészeti valósággal történő összevetése.

Az ásatások megkezdése előtt a várból csupán jelentős méretű, külső védművei látszottak. Északon és délen egy, a két könnyebben támadható oldalon kettős sánc, illetve árok védte. Régészetileg csupán a belső, átlagosan 3,2 méteres mélységet mutató árka lett megkutatva, a külső esetében,- melynek az alja 7-9 méter mélyen van- a szintvonalas felmérés adott támpontokat. A vár belső magját egy megközelítőleg 40 x 45 méter nagyságú, fallal övezett terület alkotja, mely szabálytalan ötszögformát mutat. Összefüggő falrendszer mutatkozik az északi oldalon, mely helyenként még ma is 2-2,5 méter magasan áll, szélessége 1,70 és 1,90 méter között mozog. A várat keletről határoló falnak csak a belső síkja ismert, déli oldalán is csak csekély nyomai voltak megfigyelhetők. A nyugati övezőfal szerepét az itt feltárt téglalap alaprajzú lakóépület nyugati fala töltötte be. Ebben a vár északnyugati részén elhelyezkedő kőépületben három helyiséget sikerült elkülöníteni. A legészakibb egy 4,50 m x 4,50 m-es belső méretekkel rendelkező építmény, mely védőtoronyként funkcionálhatott. Falvastagsága oldalanként változó, északon 3,20 és 3,70 m között ingadozik, míg délen csupán az 1,76-1, 93 m-es szélességet éri el, így nem kizárt, hogy maga a torony kétszintesnél is magasabb lehetett. Padlóján elszenesedett gerendamaradványok, s egy felületén megégett faragott kő feküdt utalva a várban pusztító egykori tűzvészre.

A toronyhoz dél felől egy 11 méter hosszúságú, vele egybeépült helyiség csatlakozik, melyet középen falpilléreken nyugvó boltív osztott ketté. Bejárata az északkeleti oldalon nyílott, ahonnan egyenesen a várudvarra lehetett jutni. A terem déli felének helyenként vörösre égett padlóján, akárcsak a toronyban, síkfödémből származó, elszenesedett gerendák, s faragott kövek voltak megfigyelhetők.

Az épület legdélebbi része egy 5,6 x 6 méteres belső terű helyiség, mely földszinti bejárattal nem rendelkezett, így funkciója egyelőre tisztázatlan. Északi falába faragott köveket építettek be, így nem kizárt, hogy utólagos elfalazásról van szó. Az épület egészén vékony égésréteg futott végig, amely a vár pusztulásával hozható összefüggésbe. A várudvar keleti részén farkasveremként értelmezhető, közel 2 méter mély sziklába vájt mélyedés került elő, melyet egy 5,30m x 4,16 m-es belső terű épület fog közre. Délnyugati fala még ma is 1,50 m magasságig áll, míg északi oldalán csak nem teljes egészében kiromlott. A kaputoronyként interpretált, főként 15. századra datálható leleteket produkáló építmény külső oldalán terrazzo padló nyomaira bukkantak.

A kapuépítménytől délnyugatra egy 8,90 m x 5,40 m belső méretű, kőalapozású, felmenő falaiban azonban faszerkezetű építmény alapjai kerültek napvilágra. Északnyugati sarkában kandalló volt megfigyelhető, melynek belsejét téglákkal, külső ívét faragott kövekkel rakták ki. Ugyanezen épület délkeleti sarkában hasonló sárga agyagos tüzelőfelületet sikerült kibontani, melynek közeléből ugyanolyan faragott kövek bukkantak elő, mint az imént bemutatott kandalló szegélykövei, így nincs kizárva kandallóként való értelmezése sem. Az eddig ismeretlen funkciójú / rendeltetésű épület közvetlen környezetéből 13-14. századra datálható leletanyag, valamint nagy mennyiségű állatcsont került elő.

A várudvar közepén egy 3-3,5 méter átmérőjű, függőleges, felülnézetben kör alakot mutató mélyedés volt megfigyelhető. A kizárólag 15. századi leleteket tartalmazó, közel 3 méter mély bevágást az ásató régész vízgyűjtő ciszternaként határozta meg. A külső sáncároktól délre három gyűrűszerű képződmény mutatkozott, közülük egy került feltárásra. Kiderült, hogy padkás típusú mészégető kemence ez, melyet a benne illetve közvetlen környezetében talált, 14.-15. századi leletanyag a legutolsó itteni építkezéshez köt, erről azonban biztosabb ismeretekkel nem rendelkezünk.

Ha kísérletet teszünk az 1301-es oklevélben leírt, s az ásatáson előkerült objektumok azonosítására, valamint azok összevetésére, kérdések tömkelege fog elénk tárulni, melyek megválaszolása korántsem bizonyul egyszerű feladatnak. Az oklevélben „palatium”- ként említett, a testvérek által három részre osztott díszes nagyterem helyét minden kétséget kizárólag az északnyugati épületegyüttes boltívvel elválasztott termének emeleti részére helyezhetjük, melynek reprezentatív mivoltját az innen előkerült nagyszámú faragott kőtöredékek is alátámasztják.

Korántsem ilyen egyszerű a négy fatorony azonosítása, melyek pontos helyét illetően az oklevél nem ad közelebbi támpontot. Sajnos az ásatás során nem kerültek elő faépítményekre utaló nyomok, igaz a vár közepe, illetve déli oldala még ma is szinte teljes egészében feltáratlan. Az eddigi eredmények alapján az egyetlen szóba jöhető objektum, a vár közepén állott nagy fatorony azonosítására az a kőalapozású, fa felmenő szerkezettel bíró épület, mely a kaputorony szomszédságában került elő, s melynek eredeti rendeltetése egyelőre ismeretlen. Ugyanakkor nem elképzelhetetlen egy a ciszterna fölött emelkedő fatorony lehetősége sem.

Érdekes ugyanakkor, hogy az északnyugati épületegyüttes kőtoronyként interpretált tagja nem szerepel a forrásban. Elképzelhető lenne, hogy az eltérő falvastagság csupán a véletlen műve? Esetleg kőtorony helyett faszerkezetű toronyra, esetleg tornyokra kellene gondolnunk?

Ugyanilyen problematikus az oklevélben megemlített egyéb épületek (camera, domus) helyének

meghatározása is, így a közös tulajdonban maradt kápolna lokalizálása sem egyszerű. Nem gondolom, hogy mint önálló épületet kell elképzelnünk, sokkal valószínűbb egy emeleti helyiség vele való azonosítása, ez azonban régészetileg a vár magas fokú pusztultsága miatt lehetetlen.

Minden bizonnyal helyesnek tartható a kaputorony azonosítása is a keleti oldalon, melyet az itt feltárt, farkasveremként interpretált mélyedés egyértelműen meghatároz.

Mindezen tényezők alapján a vár több lehetséges rekonstrukciós lehetősége is felmerült, melyek alapját minden esetben a masszív torony s a hozzá kapcsolódó palota képezte.

Benevár leletanyagának jelentős részét cserépedények alkotják, melyek főként a 13.-14. századra jellemző fehér anyagú, csigavonalas díszű fazekak darabjai. Több vastárgy is felszínre került: patkók, sarkantyúk, kulcsok, csontnyelű kések, s különböző alakú nyílhegyek. Továbbá előkerült egy európai viszonylatban igen ritka, sötétkék színű, arannyal szegélyezett, fehér emailfestésű arab írással díszített pohár töredéke, melynek jelenléte, idekerülésének körülménye már önmagában rengeteg kérdést vet fel, így jövőbeni vizsgálata mindenféleképpen új eredményekkel gazdagítja majd a hazai kutatást. Maguk a leletek összességében a 13-15. századig datálhatók, amelyek a várra vonatkozó történeti forrásokból vett ismereteinket erősítik.

A fenti ismertetésből kitűnik, hogy az írott, s régészeti adatok összeegyeztetése koránt sem egyszerű feladat, hiszen a valóság sok esetben nem tükrözi az oklevélben szereplő adatokat. Ahhoz, hogy a felmerült kérdésekre választ tudjunk adni további ásatásokra lenne szükség, valamint a leletanyag teljes körű feldolgozására, amelynek segítségével lehetőség nyílna a vár életére vonatkozó messzemenőbb következtetések levonására.

Koller Bea, régész

Irodalomjegyzék:

DRASKÓCZY 1988 Draskóczy István: Bene vára és a település története a XIII-XV. században az írott források tükrében, FELD 1994 Feld István: Der Beginn der Adelsburg im mittelalterlichen greich Ungarn, in: Chateau Gaillard XVI., 1994,189-205. H. GYÜRKY 1991 H. Gyürky Katalin: Üvegek a középkori Magyarországon, BTM Műhely 3, 1991. SZABÓ 1984 Szabó J. József: Benevár régészeti feltárásának jelenlegi helyzete, in: Tanulmányok Gyöngyösről, Gyöngyös 1984, S. 129-145. SZABÓ 1990 Szabó J. József, Régészeti ásatások a gyöngyös- mátrafüredi Benevárban, 1982-1989-ben, (s, 1990. S. 163-172 SZABÓ 1988 Szabó J. József: Mészégető kemence maradványai a mátrafüredi Benevár mellett

Őzgida

Megkértek, hogy okító-felvilágosító jellegű rövid cikket írjak: történt ugyanis, hogy turisták találtak magára hagyott őzgidát, és megmentés szándékával keresték az állatorvost, felnyalábolván a gidát, hogy gondos kezekbe kerüljön!

Nem tudták, hogy törvényt sértettek, és a lehető legrosszabbat tették a gidával. A „mama”nem fogadja vissza a megfogott gidát, ha megérzi az idegen szagot rajta!Pár hetes koráig lapulva rejtőzik, nem tudja még követni anyját a csemete! (Általános iskola 6. osztály. Hazai lombhullató erdők, és vadon élő állatok c. fejezetben kellett volna megtanulni!)

A törvényi oldalon pedig: a vadon élő állatok az állam tulajdona és a vadászatra jogosult ill. az erdészet felel értük. Nem lehet és nem is kell, sőt tilos hazavinni, megmenteni, ,otthon nevelgetni a védett növényeke, vadon élő állatokat. Higgyék el, ezzel ártanak a legtöbbet,ŐK ott érzik a legjobban magukat, ott tudnak fejlődni, szaporodni optimálisan, ahová születtek!

Mindez tavaszi aktualitás, a gidák már vígan követik a suta mamát és talán nem lenne utópisztikus gondolat, ha pl .Mátrafüreden a vadászattal és vadon élő állatokkal kapcsolatos néhány felvilágosító táblát helyeznének el a turista utak kezdeténél, mint ahogyan az erdészet már tette ezt nagyon helyesen a fákkal, növényekkel összefüggésben!

Talán még az Erdészeti iskola is beszállhatna egy vadaskerttel egy kis bemutató parkkal, saját területén, vagy a „Kiserdőben,”hogy itt csapódjon le az emberek kíváncsisága az őzikék és egyéb erdőlakók iránt .Gondolom, mindenkinek hasznos lenne - az iskola profiljától sem áll messze -, és a tanulók közül is szívesen foglalkoznának gyakorlatként ezzel a projekttel!

Bordás Bertalan, hivatásos vadász

Nagyobb, és jobb, mint valaha!

Ahogy azt már korábban megjósoltam, a 9. Nemzetközi Folklórfesztivál beváltotta a hozzáfűzött reményeket, és tényleg az év legszínesebb és legelragadóbb eseménye lett. A fesztivál augusztus 8-tól 13-ig tartott, és szerencsénkre számos európai és tengerentúli együttes csodálatos fellépését láthattuk. Három csapat – Venezuela, Franciaország és Spanyolország - településünkre is elhozta produkcióját. Mindannyian nagyon eltérő előadással leptek meg minket, amelyekben több stílusú tánc és zene ötvöződött. Ha szeretné újra átélni a Fesztivál hangulatát, látogasson el a weboldalamra, és csemegézzen a 2054 darab fotó közül, amelyet a fesztivál idején készítettem: http://s975.photobucket.com/albums/ae239/2009-Gyongyos-Folklore-Festival/

Üdvözlettel:

Colin Penny

Fordította: Kovács Kinga

EGYEDI SZOLGÁLTATÁS MÁTRAFÜREDEN!

Szeretettel várom 2010 márciusáig teljesen ingyenes szolgáltatásaimra a mátrafüredieket!

Női-férfi hajvágás, berakás, szárítás, és amire még igény van.

Ha szükséges, idős vagy beteg emberekhez házhoz megyek.

Antal Éva - Mátrafüred, Üdülősor 14. Tel.: 06-30/44-789-44

Goodbye to an Old Friend

The sky over Mátrafüred will be a quieter place for a while, as, on Friday 1st May, we lost an old friend. I'm referring to the old Polish aircraft, the Wilga PZL 104, registered as HA-SEO. For several years this old aircraft had been the flagship of the Pipis-hegy Flying Club, and was mainly used to tow gliders into the air.

I'd spent that Friday at Pipis-hegy and St Anna Lake with an English friend. We'd been studying and photographing butterflies, but as usual, I took a few shots of the aircraft as it passed overhead towing a glider. At about 1600, we arrived back at the airfield, and stopped for a quick chat with my English-speaking friend at the flying club. As we continued to the club house and the car, I paused to take a few photos of the Wilga as it prepared for take-off on its first pleasure flight of the day. About 15 minutes later, as we stood beside the car, having a refreshing drink, we noticed that the aircraft was on final approach to the airfield, although it seemed quite high. My friend asked if I was going to photograph it landing, but turning to him I said no, as it was too distant, and I'll get better shots in the future. When we turned back, the aircraft was much lower, and further to the right. At first, I thought the pilot was going to pull to the left and go around again. My friend thought that it was already on the airfield side of the trees. Instantly, we knew there was trouble as the aircraft disappeared below the tree line, and then we heard terrible cracking and crashing sounds as the aircraft plunged into the oak trees at the top of the field. The sounds seemed to go on for ever.

Immediately, people ran to the crash site, which was only about 50 metres to the side of the airfield. Later, an ambulance and two fire vehicles arrived. Luckily, all four on board survived, although they were injured. Perhaps their survival was due to the fact that the oak trees they hit were fairly small, and some snapped-off on impact. If the aircraft had hit bigger trees it could have been a much worse outcome. As for the cause of the accident, we must wait to hear the official report, but having flown in this aircraft myself, I am sure it was fully airworthy. Most of the pilots at the club, including the unfortunate pilot on Friday, are professional airline pilots, and so I have no doubts about their competence. My own suspicion is that the aircraft was hit by a sudden strong cross-wind in the last seconds and the pilot had no chance to rescue the situation.

So, as I write, a dark cloud hangs over Pipis-hegy. I hope that the injured recover from their injuries quickly, and that the flying club is able to resume its full flying operations as soon as possible. However, the new start will be without aircraft HA-SEO, as it is beyond repair.

The aftermath of the crash can be seen here:

Colin Penny.

Tisztelt kutyatartók!

Mindenki számára közismert problémára szeretném felhívni a figyelmüket: igen, a kutyapiszokra!

Szép dolog a kutyatartás, nemes emberi jellemvonást tükröz, az már viszont cseppet sem, ha hagyják, hogy kedvencük bárhol elvégezhesse a dolgát a sétáltatások alkalmával.

Persze előfordulnak „balesetek"is, de ha már bekövetkezett, akkor legalább tegyenek ellene valamit… s ne ballagjanak el a fejüket félrefordítva, mintha mi sem történt volna! Ha ismerik kutyájuk rossz beidegződését-, mert már csak én ennek nevezem azt, ha egy bizonyos kutya szinte minden alkalommal ugyanazon a járdán végzi el a nagy dolgát –akkor legyenek szívesek azt tovább nem tűrni, folyamodjanak sétáltatási idő- és útvonal módosításhoz, vagy legalább jelezzék az állatuknak, hogy nem helyén való a járdára és az előkertekbe piszkolni! Hátha megszűnik az „aknamező" a járdán és környékén!

Arra kérem Önöket, legyenek egy kicsit empatikusabbak! Próbáljanak belegondolni abba, mit érezhet az az ember, aki a munkába sietve belelép és egész nap kénytelen azt szagolni! Az sem semmi, ha a fűnyíró kapja el!

Szóval egy szónak is száz a vége: ügyeljenek Önök a kutyusuk helyett, ha pedig nem voltak elég elővigyázatosak, akkor is legyenek mindig felkészültek. (ZACSKÓ, LAPÁT)

Éljünk kulturáltan kedvenceinkkel!

Köszönettel: ***Üdülősori lakók***

Programajánló

Angol Klub minden kedden 18-21 óráig a Mátrai Tájegység házában.

Novembertől folytatjuk a hosszú téli estékre tervezett programjainkat a Villa Rosában: egészség délutánok, irodalmi, helytörténeti előadások, Simon Ágota (fuvola) és Veres Tibor (zongora) karácsonyi hangversenye.

A Szellemi Műhely 2010. január közepétől indul. Első alkalommal a tudomány, sport, művészet témakörökben lesznek az előadások a Mátrai Tájegység előadótermében. (Pontos információk a novemberi számban.)

A Teleházban Paksy Marica kiállítását tekinthetik meg október végéig.

Következő lapzárta: 2009. november 10.(e-mail: gabirostas@gmail.com)

A Benei Krónika és a Mátra Sport valamennyi számát elolvashatják a www.matrasport.hu és a www.matra-aero.hu weboldalakon és a Városi Könyvtárban. Regionális sport és kulturális programok a www.matrasport.hu weboldalon.

Impresszum

Felelős kiadó és szerkesztő: ***Rostás Gabi;*** *Tördelő:* ***Krigovszky Beáta;*** *A Benei Krónika támogatói:* ***Bőgér András, Győri Csaba, Jurecska Endre, Dr. Mózer Albert, Németh Gyula, Rosta Gyula, Szobóczky Tamás,Szobóczky Zsófia, Varga István, Villa Rosa;*** Megjelenik 340 példányban Mátrafüreden, Mátraházán és Kékestetőn.

Elérhetőség: 30/28-48-176